

FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ VEŘEJNÝCH SLUŽEB

PETRONILA GLEICHOVÁ, ÚMČ PRAHA 6

VEŘEJNÝ SEKTOR

Veřejný sektor je specifickou součástí ekonomiky, jeho smyslem je poskytování veřejných služeb, ve veřejném zájmu.

Zahrnuje celou řadu odvětví veřejných služeb (veřejná správa, obrana, veřejný pořádek a bezpečnost, zdravotnictví, odvětví vzdělávání, sociální služby a další).

Není založen na ziskovém principu.

Finanční zdroje získává z veřejných rozpočtů, ty jsou naplňovány prostřednictvím daní.

VEŘEJNÉ FINANCE

Úkolem veřejných financí je zajistit zdroje financování netržních aktivit státu a územní samosprávy pro zabezpečování veřejných služeb.

Disponibilní prostředky rozpočtové soustavy jsou limitujícím faktorem rozvoje veřejného sektoru.

Nakládání s veřejnými financemi by mělo být transparentní.

Legislativa: zákon 218/2000 Sb. - rozpočtová pravidla

ODVĚTVÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Ústředním orgánem státní správy v odvětví vzdělávání je Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy.

Krajské úřady a Obecní úřady administrují provoz zřizovaných školských zařízení.

Kontrolním orgánem je Česká školní inspekce, kontrola výkonu v oblasti státní správy ve školství.

Legislativa: zákon 129/2000 Sb. - o krajích
zákon 128/2000 Sb. - o obcích
zákon 561/2004 Sb. - školský zákon

ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA

Je součástí veřejné správy, zahrnuje samosprávu vykonávanou územně samosprávnými celky (ÚSC)

OBEC – základní ÚSC

KRAJ – vyšší ÚSC

Pro zajišťování vzdělávání a školských služeb dbá ÚSC o soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů, obce i kraje s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem území, zohledňuje dále dostupnost vzdělávání a školských služeb podle místních podmínek.

Legislativa: zákon 250/2000 Sb. – o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

PŮSOBNOST ÚSC VE ŠKOLSTVÍ

- OBEC je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na svém území.
- Zřizuje a zrušuje:
 - základní školu,
 - mateřskou školu,
 - zařízení školního stravování a další.
- V oblasti školství se jedná o příspěvkové organizace, které poskytují své služby bezúplatně nebo za ceny nižší, než jsou náklady na jejich zajištění.

KRAJ

- Zajišťuje podmínky pro uskutečňování středního a vyššího odborného vzdělávání, vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami, jazykového, uměleckého a zájmového vzdělávání a pro výkon ústavní výchovy.
- Pro zabezpečení těchto požadavků zřizuje a zrušuje školy a školská zařízení jako příspěvkové organizace.
 - Střední školy,
 - Vyšší odborné školy,
 - Základní školy speciální,
 - Školy při zdravotnických zařízeních,
 - Základní umělecké školy, dětské domovy atd.

ZŘIZOVACÍ LISTINA

Listina dokladující vznik příspěvkové organizace, kromě identifikačních údajů zřizovatele i příspěvkové organizace obsahuje zejména vymezení hlavního účelu, okruhy doplňkové činnosti, označení statutárních orgánů, vymezení doby, na kterou je organizace zřízena a atd.

Vymezení svěřeného majetku a práv k hospodaření s tímto majetkem, práva a povinnosti spojené s pronajímáním majetku a další podmínky.

Legislativa: zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

- Obec i kraj zajišťuje výdaje škol, které zřizuje, kromě výdajů hrazených z finančních prostředků státního rozpočtu.
- Může přispívat na další neinvestiční výdaje jinak hrazené ze státního rozpočtu (§ 161 Školského zákona), např. zajištění mzdových prostředků na specifické výkony (správci sítí, kustody, výuka jazyků atp.).
- Z rozpočtu zřizovatele je poskytován příspěvek na provoz v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria.

PŘÍMÉ VZDĚLÁVACÍ NÁKLADY

- Jsou hrazeny ze státního rozpočtu v souladu s § 160 Školského zákona.
- Zabezpečují úhradu výdajů souvisejících s osobními náklady, zákonnými odvody a ostatními výdaji spojenými s pracovní silou.
- Dále jsou předmětem financování náklady na učební pomůcky, školní potřeby a učebnice, další vzdělávání pedagogických pracovníků a další výdaje související s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání.

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

- Činnosti, které PO zabezpečují, jsou v převážné většině reprezentovány veřejnými statky nebo službami, které poskytují bezúplatně nebo za ceny nižší, než jsou náklady na jejich zajištění.
- Z tohoto důvodu dostávají příspěvek – dotaci z veřejných rozpočtů a jsou tak napojeny finančním vztahem na rozpočet svého zřizovatele (příspěvek na provoz a investiční transfery).
- Hospodaří dále s prostředky získanými svou doplňkovou činností, s prostředky svých fondů, prostředky získanými vlastní činností, s příspěvky a dary od fyzických a právnických osob.

DOPLŇKOVÁ ČINNOST

- Pro příspěvkovou organizaci (dále jen školy) musí být prvořadé zajištění hlavní činnosti.
- DČ mohou školy provozovat pouze se souhlasem zřizovatele.
- DČ navazuje na hlavní účel, aby mohla lépe, efektivněji a účelněji využívat své možnosti (majetek, kvalifikaci a odbornost svých zaměstnanců).
- Příjmy a výdaje musí být vedeny odděleně od činnosti hlavní.

ZAŘÍZENÍ ŠKOLNÍHO STRAVOVÁNÍ

➤ *HLAVNÍ ČINNOST*

OPRÁVNĚNÍ VYMEZUJE - Školský zákon § 119

- Zřizovací listina

ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Školský zákon § 160 - přímé výdaje na vzdělávání a služby

Zákon o rozpočtových pravidlech § 28 - příspěvek na provoz

Vyhláška o školním stravování § 5 - úhrada za školní stravování

Vyhláška o nákladech na závodní stravování v PO ÚSC

NÁKLADY NA ZABEZPEČENÍ STRAVOVACÍ SLUŽBY

NÁKLADY A VÝNOSY

➤ **Náklady SU 5xx**

501 potraviny

521 mzdové náklady

524 zákonné pojištění

518 služby

55x odpisy, pořízení majetku

502 energie

511 opravy a udržování

➤ **Výnosy SU 6xx**

602 tržby z prodeje služeb

412 Příspěvek FKSP

672 SR osobní náklady, cestovné,...

672 ÚR služby, opravy, pořízení majetku, účetní odpisy, ostatní

➤ DOPLŇKOVÁ ČINNOST

OPRÁVNĚNÍ VYMEZUJE – zřizovací listina

- živnostenské oprávnění (hostinská činnost)

- Zaměstnanci jiných právnických osob (včetně zřizovatele), senioři v rámci sociální programu, fyzické osoby apod.
- Osoby, které se nestravují v zařízení školního stravování pravidelně, mohou být stravování za úplatu, která odpovídá nejméně úplným vlastním nákladům (účastníci soutěží, pracovníci kontrolních orgánů apod. - § 123 Školského zákona, úplatu stanoví ředitel školy.

ZDROJE FINANCOVÁNÍ

- **Kalkulace** – náklady na zabezpečení služby. Náklady jsou vyjádřením spotřeby majetku, nakupovaných služeb a vynaložené práce.
- Vhodný systém evidence nákladů zajišťuje potřebné informace o hospodaření s majetkem a vynaloženou prací a je základem pro stanovení cen výkonů.

KALKULACE

Předběžná – před zahájením činnosti, stanovení ceny

Výsledná – po ukončení finančního roku, kontrola správnosti stanovené ceny a její změna.

Úplné vlastní náklady výkonu:

- Potraviny
- Osobní náklady
- Věcná režie – energie, majetek, odpisy, materiál, ostatní

NÁKLADY A VÝNOSY – DOPLŇKOVÁ ČINNOST

➤ **Náklady SU 5xx**

501 potraviny

521 mzdové náklady

524 zákonné pojištění

518 služby

55x odpisy, pořízení majetku

502 energie

511 opravy a udržování

➤ **Výnosy**

SU 602 tržby z prodeje služeb

Hrazeno strážníkem v plném rozsahu včetně zisku.

Kalkulace ceny je předmětem směrnice k DČ.

Výnosy jsou přeúčtovány dle nákladů hrazených ze zdrojů územních rozpočtů.

Zisk – zlepšený hospodářský výsledek, přerozděleno do rezervního fondu.

Účtový rozvrh

- ❖ Rozsah a způsob vedení účetnictví je stanoven zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, konkrétní postupy, odpovědnost a kompetence vymezí ředitel školy interním řídícím aktem (směrnicí, příkazem apod.).
- ❖ Zákon o účetnictví stanoví v § 8 povinnost vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné.
- ❖ Z důvodu vícezdrojového financování škol je nezbytné adresné sledování příjmů a výdajů, nákladů a výnosů a tím vytvářet možnost jejich sledování a aktivního ovlivňování.

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST